

Asia: VN/14302/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta uudeksi ilmastolaiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleisiä huomioita esityksestä

Varsinais-Suomen ELY-keskus yhtyy ELY-keskusten yhteiseen lausuntoon ja painottaa vielä seuraavia seikkoja:

Sopeutumistoimien ja vastuutahojen rooli:

Sopeutumisen merkittäviä tehtäväkokonaisuuksia ELY-keskuksissa ovat tulvariskien hallinta, vesilain valvonta, vesiensuojelu, luonnonsuojelu, vesihuolto, ruoka- ja muut huoltoketjut sekä kaavoitus. Sopeutumisen alueelliset suunnitelmat tuodaan uutena tarkennuksena osaksi suunnittelujärjestelmää, mikä on erittäin tärkeä elementti vahvistamaan sopeutumistoimia. Sopeutumisen näkökulmasta ilmastolaissa tulee painottaa nimenomaan alueellista näkökulmaa sekä viranomaisyhteistyötä. Kunnilla on sopeutumiseen liittyvissä toimissa myös merkittävä vastuu. Laissa tulisi huomioida, että vaikuttava ilmastotyö vaatii kaikilta vastuutahoilta ohjelmallista ja systemaattista, avoimeen kumppanuuteen perustuvaa työskentelytapaa.

Riittävien voimavarojen turvaaminen ilmastotehtävien hoitoon:

Ilmastonmuutos on haasteena poikkeuksellisen laaja-alainen ja siihen vastaaminen vaatii nykyiset hallintorajat laajasti ylittävää yhteiskunnan toimijoiden roolien yhteensovittamista, mikä on lakiluonnoksessakin monin paikoin tunnistettu. Tämä ei kuitenkaan tapahdu itsestään, vaan vaatii työtapojen muutoksen lisäksi resursointia. Valtion tulee turvata aluehallintojen riittävä resursointi vaikuttavan ilmastotyön käytännössä edellyttämän, aiempaa laaja-alaisemman ja syvemmän poikkihallinnollisen yhteistyön hoitoon.

Yhteys luonnon monimuotoisuuden muutosnäkyymiin:

Luontokato on vähintäänkin ilmastonmuutoksen veroinen haaste ihmiskunnalle ja ilmastonmuutoksella on siihen negatiivinen vaikutus. Kaikessa ilmastonmuutoksen hillintää tai muutokseen sopeutumista edistävässä toiminnassa (hankerahoituksessa, valtionavustuksissa, lupa- ja valvontatehtävissä, kaavoituksessa, jne.) tulee selkeästi edellyttää, että toimet eivät ole ainoastaan ilmastotyötä tukevia, vaan lisäksi niiden vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen on arvioitava eikä niistä saa aiheutua haittaa luonnon monimuotoisuudelle.

Hiilineutraaliustavoite ja päästövähennystavoitteet (2 §)

-

Valtion viranomaisen ja kunnallisen viranomaisen edistämismääräys (5 §)

-

Suunnittelujärjestelmä, erityisesti uusi maankäyttösektorin suunnitelma (7–13 §)

-

Ilmastopolitiikan seuranta ja ilmastovuosikertomus (15–18 §)

-

Saamelaiskulttuurin edistäminen, saamelainen ilmastoneuvosto (mm. 14 §, 21 §)

-

Suomen ilmastopaneeli (20 §)

-

Muutoksenhaku (22 §)

-

Esityksen vaikutukset

-

Muita huomioita

-

Salminen Pekka
Varsinais-Suomen ELY